

Za inštitut je izjemnega pomena mednarodno sodelovanje, ki je najbolj razvito z Avstrijo, Nemčijo, Japonsko, Italijo in Hrvaško. Žal pa zaradi stalnega pomanjkanja sredstev število stikov usiha. Tu pa smo že prišli k inštitutskim problemom: projekti z Ministrstva za znanost in tehnologijo pokrivajo komaj tretjino temeljnih inštitutskih potreb, od treh mladih raziskovalcev omenjeno ministrstvo financira samo enega, knjižnica in kartografska zbirka sta v veliki prostorski stiski, denarja je premalo na vseh področjih. Vendar zapis ob petdesetletnici inštituta ni namenjen problemom ampak predvsem dosežkom inštituta.

Inštitut je svojo petdesetletnico praznoval konec oktobra 1998 v stekleni dvorani hotela Slon skupaj s številnimi povabljenici, večinoma kolegi geografi in predstavniki ustanov, s katerimi inštitut največ sodeluje. V okviru uradnega dela sporeda, ki sta ga vodila Mimi Urbanc in Franci Petek, najmlajša člana inštituta, je Zveza geografskih društev Slovenije inštitutu podelila Zlato plaketo. Zlato plaketo je za svoje delo prejel tudi najstarejši član inštituta Milan Natek. Zlato plaketo ZGDS se podeljuje posameznikom in ustanovam »za življenjsko delo ali večdesetletno delo na področju geografije in v najrazličnejših telesih ZGDS ter za vidne in priznane dosežke na področju znanstvenoraziskovalnega, vzgojno-izobraževalnega in aplikativnega dela«. Direktor ZRC SAZU dr. Oto Luthar je inštitutu podelil nagrado Dobri gospodar za leto 1997. Inštitut

za geografijo in Oddelek za geografijo Filozofske fakultete ter založbi Mladinska knjiga in DZS so slavljena obdarovali z dragocenimi in domiselnimi darili. Uradni del slovesnosti je s čustvenim govorom sklenil dr. France Bernik, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Več zanimivosti o Geografskem inštitutu Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti lahko najdete na inštitutskih domačih straneh na Internetu: (<http://www.zrc-sazu.si/www/gi/geo-s.htm>).

DR. DRAGO PERKO IN DR. MILAN OROŽEN ADAMIČ PREJELA NAGRADO ZLATI ZNAK Mimi Urbanc

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti podeljuje zlate znake za pomembne znanstvene dosežke v zadnjih treh letih. V letu 1998 se je prvič zgodilo, da je prišel zlati znak tudi v geografske roke. Prejela sta ga namreč dr. Drago Perko in dr. Milan Orožen Adamič. Poleg njiju sta zlati znak dobila še filozof dr. Aleš Erjavec za raziskovalne dosežke na področju filozofske estetike in zgodovinarica dr. Petra Svoltjšak za najodmevnejši doktorat.

Dr. Drago Perko in dr. Milan Orožen Adamič prejmeta nagrado Zlati znak ZRC iz rok dr. Borisa A. Novaka (foto: Marko Zaplatil).

Slavnostna podelitev nagrad je potekala 15. januarja 1999 v zgornji dvorani Slovenskega mladinskega gledališča v Ljubljani. Prireditve je bila neke vrste spomin na prejšnje prireditve, ki so bile prava posebnost zaradi edinstvene sporočilnosti, inventivne režije, dramaturgije in scenografije ter provokativnosti. Kulturno-znanstveni dogodek je režiral Sašo Podgoršek, snemala pa Televizija Slovenija. Del prireditve je bil tudi v znamenju 50. obletnice ustanovitve Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede in Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU.

Zlate znake so podeljevali nagrajenci iz preteklih let. Geografoma ga je podelil dr. Boris A. Novak. Obrazložitev nagrade je bila: »dr. Drago Perko, predstojnik Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, in dr. Milan Orožen Adamič, predsednik njegovega znanstvenega sveta, sta kot raziskovalca, avtorja, vodji znanstvenih projektov, organizatorja skupinskega in multidisciplinarnega raziskovanja ter medinstitucionalnega povezovanja po osamosvojitvi Slovenije izjemno prispevala k izidu vseh temeljnih geografskih del o Sloveniji kot državi in Sloveniji kot delu sveta. S tem sta pomembno prispevala k uresničitvi temeljnih usmeritev, ki jih je ob nastanku geografskega inštituta pred petdesetimi leti zapisala ustanoviteljica SAZU, k ugledu in razpoznavnosti ZRC SAZU ter k razvoju in popularizaciji geografske znanosti. Dr. Drago Perko, višji znanstveni sodelavec, se je rodil leta 1961 v Kranju. Leta 1985 je diplomiral, leta 1989 magistriral in leta 1993 doktoriral. Trenutno se ukvarja predvsem z regionalno geografijo, geografskimi informacijskimi sistemi in digitalno tematsko kartografijo. Je vodja dveh raziskovalnih projektov in mentor več mladim raziskovalcem. Poleg knjig je v tem desetletju v domačih in tujih revijah objavil več kot 50 znanstvenih in strokovnih člankov, okrog 30 samostojnih poglavij v znanstvenih in strokovnih knjigah ter več kot 200 drugih bibliografskih enot. Dr. Milan Orožen Adamič, znanstveni sodelavec, se je rodil leta 1946 v Ljubljani. Leta 1971 je diplomiral, leta 1979 magistriral in leta 1994 doktoriral. Ukvarja se predvsem z naravnimi nesrečami, regionalno geografijo in tematsko kartografijo. Je predsednik Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije. Poleg knjig je v zadnjih desetih letih v domačih in tujih revijah objavil več kot 50 znanstvenih in strokovnih člankov, okrog 20 samostojnih poglavij v znanstvenih in strokovnih knjigah ter okrog 200 drugih bibliografskih enot. Nagrada zlati znak ZRC je namenjena predvsem njenemu skupnemu delu pri temeljnih geografskih knjigah v zadnjih treh letih: pri Krajevemu leksikonu Slovenije leta 1995, Velikemu atlasu sveta leta 1996 in monografiji Slovenija – pokrajine in ljudje leta 1998, ki je povzete obsežnega in večletnega temeljnega znanstvenega projekta, ter pri Geografskem atlasu Slovenije leta 1998, prvem nacionalnem atlasu slovenske države.«

OCENE

SKOZI TRNOVSKI GOZD Borut Peršolja

Možnost, da se ob vse večjem številu knjig s področja domoznanstva kakšna spregleda in ne zaide na geografske police, se vztrajno povečuje. Za marsikatero knjigo velja, da nas do prvega otipa platnic privede zgolj naključje, ki pa ga kaže vedno znova izkoristiti za širjenje razgledanosti in znanja. Besedni niz Trnovski gozd, Nanos, Hrušica zna zdrdrati marsikateri osnovnošolec. Ob brskanju v globini poznavanja pa naletimo na rahlo rdečico, saj severozahodni del kraških planot dinarskega sveta leži v območju slabo poznanih delov Slovenije.

Pomaga nam lahko nova knjižica (Kozorog, E.: Skozi Trnovski gozd, Gozdovi v Posočju, 2), ki jo je leta 1998 izdalo Društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva Posočja v sodelovanju z Regionalnim centrom za okolje Srednje in Vzhodne Evrope, založil pa Branko, d. o. o., Nova Gorica.

Knjižica že s svojim naslovom vabi na odpravljanje teh belih lis, ob sledenju njenih napotkov pa nas bo uvrstila vsaj med poznavalce, če že ne med raziskovalce te slovenske pokrajine.

Knjižica je vodnik, ki nas vživlja v pokrov, ki je dal pokrajini ime: Trnovski gozd. Od tod naslovi poglavij: Trnovski gozd v času in prostoru, Trnovski gozd v očeh gozdarja, Biotska raznolikost Trnovskega gozda, Trnovski gozd v očeh javnosti, Gozdni bonton in Vodnik skozi Trnovski gozd. Gre torej za gozd, katerega površina je bila prvič podrobno izmerjena že leta 1736. Meje so bile takrat nekoliko drugačne od današnjih, tako da je Trnovski gozd obsegal 12.000 ha zemljišč, včeraj 9145 ha (8944 ha gozdov, ostalo so kmetijska in druga zemljišča), današnje in jutrišnje stanje pa je seveda lahko že drugačno. Gozd je doživljal in preživel različne oblike gospodarjenja (naselitev, sečnja za potrebe gradbeništva in glažutarstva, lomljenje ledu ...), zaznamoval pa ga je podrobnejši gozdnogospodarski načrt, ki je bil pod vodstvom Franca Flamecka izdelan že leta 1771 in je med najstarejšimi v Evropi. Načrt temelji na sonaravnem gospodarjenju z gozdovi, ki zagotavlja trajnost donosov gozda na dva načina: z določljivo letnega poseka in njegovo prostorsko razdelitvijo. Od takrat je načrtovanje gospodarjenja s temi gozdovi potekalo bolj ali manj stalno. Doslej je bilo narejenih 14 gozdnogospodarskih načrtov.

S Trnovskim gozdom se bomo vidno seznanili že od daleč, ne glede na to, od kod prihajamo. Prvi celočutni stik pa bomo doživeli v *Trnovem (zanimive točke na poti)*, ki je najstarejša naselbina na planoti. Od tod krenemo do kraja *Pri žagi*. V nasprotju s pričakanjem bo pred nami (tako zagotavlja avtor in preverjeno na terenu!) ogromna gola površina. K tej podo-